

'A dress is not a yes' – wie die jurk ook draagt

Geplaatst op maandag 26 november 2012 |

Gisteren besloot de Hogeschool-Universiteit Brussel (HUB) om studenten “sterk af te raden” zich in het kader van studentendopen nog te verkleden als het ‘andere geslacht’. Dat deed de HUB nadat een student was verkracht, precies omdat die na een doop in vrouwenkleren naar huis was gewandeld. De motivatie van de HUB? “Dat bepaalde groepen dit als provocerend ervaren”.

Dit maakt ons woedend. Het argument dat het dragen van vrouwenkleren ‘provocerend’ zou zijn en vervolgens ‘ongewenste intimiteiten en verkrachting zou uitlokken’, is op zich een provocatie. Het slachtoffer is dus zelf de aanstoker? Een veronderstelde man die in vrouwenkleren te maken krijgt met seksueel geweld is voor dat geweld dus zelf verantwoordelijk? Dit argument is identiek aan het verwijt dat een meisje haar verkrachting zélf heeft gevraagd als ze een kort rokje aan had, of net iets teveel boezem toonde. ‘Dan had ze zich maar zediger moeten kleden’!

Waarom is deze jongen eigenlijk schuldig? Heeft hij strikte ‘gendergrenzen’ overschreden en zo de mannelijke waardigheid te veel in vraag gesteld? Of heeft hij, door zich als vrouw voor te doen, zijn mannelijke ‘recht’ op veiligheid opgegeven?

Is het zo dat mannen die vrouwenkleren dragen er ‘om vragen’ om aangevallen en zelfs verkracht te worden? Wil dit dan toch zeggen dat vrouw zijn, of als vrouwelijk gezien worden, per definitie voldoende is om voor sommigen als prooidier te dienen?

Dat de HUB nu een quasi-verbod op vrouwenkleren voor mannen invoert, is volgens ons hetzelfde als suggereren dat het zijn eigen fout was. We beleven hier een bittere déjà-vu. Gaan we hier andermaal de schuld leggen bij het slachtoffer? Verdient deze jongen dan geen veiligheid, ongeacht hoe hij zich kleedt? Dat meisjes, vrouwen en transgenders dat allemaal verdienen, ongeacht of ze nu een rok of een broek (of wat dan ook) dragen?

Wij willen verder met klem vragen om nu niet andermaal te vervallen in racisme. Kunnen we alsjeblieft bij de les blijven? De allochtone gemeenschap heeft alleen in de fantasie van sommigen een monopolie op vrouwenhaat, homofobie of transfobie. Die vormen van haat en intolerantie vinden we terug in alle lagen van de bevolking. Wij vinden het erg onkies om stevast deze feiten te kapen vanuit racistische motieven of antiracistisch protest daartegen. Beide reacties helpen de slachtoffers allesbehalve. Hooguit polariseert het onze geesten en hebben we het vervolgens over iets anders. Helpt dat iemand? Kunnen na een miljoen woorden over racisme, vrouwen nu eindelijk in een korte rok over straat? Worden transgenders nu in hun gewenste expressie geaccepteerd? Mogen homo's nu hand in hand lopen zonder zich onveilig te voelen? Wij hebben geen studies nodig om te weten dat dat niet zo is.

Dit gaat niet over culturen. Dit gaat over een samenleving die eindelijk eens eerlijk moet durven kijken naar hoe ongelijk onze strikte normen over vrouwelijkheid en mannelijkheid blijven - en hoe onrechtvaardig we blijven omgaan met de uitzonderingen op die normen.

Een laatste bedenking: mannen kunnen jurken aantrekken en weer uittrekken, en dan is dat hoogstens zelfcensuur. Maar vrouwen of transgenders kunnen hun eigenheden niet zomaar opgeven. Moeten al deze mensen zich aan een verbod op een eerlijke zelfexpressie houden om ook vrijheid of veiligheid te mogen ervaren? Of zouden kleren hoegenaamd niks met het recht op veiligheid te maken mogen hebben?

Vrouwenraad en çavaria